

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně: **D. R.**
zastoupena advokátkou JUDr. Nadjou Clare Hrušovskou, sídlem Pod
Jezerem 415/2, Plzeň

proti
žalovanému: **předseda Okresního soudu Plzeň-jih**, sídlem Edvarda Beneše 1127/1,
Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí – výtce žalovaného ze dne 27. 3. 2022, sp.zn. 18 Spr 376/2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2022, sp.zn. 18 Spr 376/2022, se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** uhradit žalobkyni náklady řízení ve výši 11 228 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Nadji Clare Hrušovské, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 26. 5. 2022, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) osobně doručenou dne 31. 5. 2022, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2022, sp.zn. 18 Spr 376/2022, jímž žalovaný udělil žalobkyni jakožto soudkyni Okresního soudu Plzeň-jih výtku za drobný nedostatek v práci pro porušení povinností soudce při vyřizování věci Okresního soudu Plzeň-jih ve věci sp.zn. 8 C 235/2018 spočívající v průtazích řízení, konkrétně v průtazích při vyřizování žádosti o osvobození od soudních poplatků, kterážto žádost byla podána ve věci sp.zn. 8 C 235/2018 tamní žalovanou dne 9. 6. 2020 a rozhodnuto o ní bylo až dne 3. 3. 2022, tj. ve lhůtě přesahující 20 měsíců.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že soudkyní Okresního soudu Plzeň-jih byla jmenována dne 9. 2. 1999. Od počátku působí na civilním úseku (senát 8 C), od r. 2017 má přidělenou specializaci pracovněprávní, dále vyřizuje agendu výkonu rozhodnutí, agendu exekucí, agendu detenčního řízení; od roku 2014 má přidělenou i agendu přezkumu svéprávností fyzických osob. Podle rozpisu služeb má i trestní službu v přípravném řízení trestním. V detenčním řízení se provádí zhlédnutí těchto osob dle § 38 zákona č. 272/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, což je dané místní příslušností Psychiatrické nemocnice v Dobřanech. Zhlédnutí provádí i u osob omezených ve svéprávnosti. Od 1. 4. 2017, kdy přešla soudkyně JUDr. H. Z. ke Krajskému soudu v Plzni, a které byl přidělen senát 9 C, se veškerá její agenda zcela přesunula do senátu žalobkyně, včetně civilních věcí pracovněprávních/senát, detenčních, exekucí i přezkumu svéprávností. Její do té doby 100% nápad, věci neskončených, se přesunul do senátu žalobkyně. Obdobně se tak stalo se senátem 4 C Mgr. R. J., která odcházela na rodičovskou dovolenou, její nápad byl ale pouze poloviční, veškerou agendu po ní převzala soudkyně Mgr. L. Š. Od 1. 4. 2017 tedy žalobkyně kromě svého nápadu vyřizovala i věci senátu 9 C, 9 L, 9 P a Nc, což se děje do současné doby. Okresní soud Plzeň-jih není zcela obsazen. Od roku 2017 chyběli dva soudci a po odchodu JUDr. R. a JUDr. N. do důchodu v současné době chybí 3 soudci (nehledě na soudce čerpající rodičovskou dovolenou).
3. Žalobkyně dále uvedla, že dne 31. 3. 2022 jí byla doručena listina pod sp.zn. 18 Spr 376/2022, kdy jí byla udělena výtka předsedou soudu dle § 88a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) za to, že ve věci pod sp.zn. 8 C 235/2018 nerozhodla včas o podané žádosti tamní žalované paní D. O. o osvobození od soudních poplatků, když žádost podala dne 9. 6. 2020 a žalobkyně rozhodla až dne 3. 3. 2022. Toto pozdní rozhodnutí bylo hodnoceno jako drobný nedostatek v práci a žalobkyni byla udělena písemná výtka s tím, že toto bylo hodnoceno též jako průtahy v řízení. Žalovaná D. O. podala dne 18. 2. 2022 stížnost, k této se žalobkyně ve lhůtě 5 dnů vyjádřila dne 27. 2. 2022 (neděle - bylo zasláno na email předsedy soudu) a druhého dne (pondělí) 28. 2. 2022 předáno v písemném vyhotovení do sekretariátu. Ve vyjádření uvedla podrobně dle spisu, jaké úkony chronologicky činila od 9. 6. 2020, protože spis byl v té době předkládán Krajskému soudu v Plzni s odvoláním do znalečného PhDr. Z. Žalovaná složila zálohu na znalecký posudek dne 21. 11. 2018 a teprve až po vypracování znaleckého posudku požádala dne 9. 6. 2020 o osvobození.
4. Žalobkyně uvedla, že se domnívá se, že lze hovořit o nečinnosti, pokud by ve spise nebyly činěny úkony, ale v dané věci tomu tak není. Je jí vlastně vytýkáno, že předřadila úkony

o znalečném před rozhodnutím o její žádosti. Žalobkyně se rozhodla nejdříve vyřešit znalečné, kde je zákonná lhůta pro jeho přiznání. Je věcí soudce, které úkony provede nejdříve, žádná újma žalované nehrozila. Protože žádost o osvobození nebyla zcela jednoznačná a civilní řízení je ovládáno zásadou ústnosti a jako soudkyně má právo volit procesní postup v řízení dle vlastního uvážení, chtěla žalovanou k její žádosti vyslechnout. Žalobkyně se ohradila, že správa soudu výtkou zasahuje do její pravomoci určovat úkony v řízení. Předseda soudu při vyřízení stížnosti žalované postupoval zcela formalisticky a hodnotil pouze jediné kritérium, jak dlouho nebylo o žádosti žalované rozhodnuto - co do počtu měsíců, aniž by zhodnotil, zda se ze strany žalobkyně jedná o neodůvodněný průtah v řízení. Neptal se jí před udělením výtky, zda má v úmyslu doplnit ještě nějaké další informace o majetkových poměrech žalované D. O. nad rámec její žádosti. Žalobkyně měla v úmyslu žalovanou k tomuto vyslechnout, v rámci covidové pandemie bylo opatřeními MS, na něž ve vyjádření poukázala, nedoporučeno konat od 20. 10. 2020 ústní jednání. Situace kolem covidu-19 pokračovala i v roce 2021, kdy i žalobkyně bohužel onemocněla covidem - 19, od 3. 2. - 24. 3. 2021 byla v PN, byla v nemocnici pro oboustrannou pneumonii. Její celková nepřítomnost 7 týdnů způsobená zdravotními problémy neměla vliv na její výkonnost v roce 2021 (srovnatelné senáty 6 C a 11 C). Žalobkyně se domnívá, že doba její „nečinnosti“ 20 měsíců od žádosti žalované do rozhodnutí o žádosti dne 3. 3. 2022 není objektivní, ve spise činila procesní úkony a rozhodnutí o znalečném předradila žádosti žalované D. O., protože jí nehrozila žádná újma a ani jí nevznikla.

5. Žalobkyně dále poukázala na názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 7. 2018, č.j. 9 As 79/2016-41, že je i výtka udělaná soudci podle § 88a zákona o soudech a soudcích rozhodnutím ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž soudní ochrana proti této výtce musí být poskytnuta formou žaloby proti tomuto rozhodnutí podle § 65 a násl. s.ř.s. Domnívá se, že soudní přezkum napadené výtky není a priori vyloučen ve smyslu § 70 s.ř.s.
6. Žalobkyně dále konstatovala, že jí udělená výtka dne 31. 3. 2022 ve spojení se zatížením jejího senátu od 1. 4. 2017, nahlížeje na personální nedostatky v obsazení počtu soudců Okresního soudu Plzeň-jih a úkony učiněné ve spise sp.zn. 8 C 235/2018, nesplňuje formální předpoklady pro její udělení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil existenci poměrně široké „šedé“ zóny mezi bezvadným plněním povinností příslušníka profese soudce a porušením takových povinností, v němž se nachází prostor pro udělení výtky, ovšem pouze pokud nedostačují jemnější formy opatření, mezi které patří např. upozornění, rozhovor, domluva, projednání věci na pracovní poradě, se soudcovskou radou či neformální vytknutí ústně. Žádné takové projednání této věci mezi žalobkyní a předsedou soudu neproběhlo. Nebyla dopředu písemně upozorněna na možnost udělit jí výtku, pouze jí předseda sdělil, že byla podána stížnost, až po několika dnech jí byla doručena stížnost spolu s tím, že se k ní má vyjádřit, což učinila. Po její druhé covidové nákaze v r. 2022 (PN od 19. 4. - 26. 4. 2022), ve čt dne 28. 4. 2022 požádala ústně předsedu soudu o revokaci jeho rozhodnutí o udělené výtce, což odmítl. Zároveň mu sdělila, že pokud je v jejím osobním spise výtka pro nečinnost starší 3 let, nemá se k ní vůbec přihlížet a po této době by neměla být součástí osobního spisu, ale vedena zvlášť, což se v jejím případě vůbec nestalo a předseda soudu se ve výtce jí udělené dne 31. 3. 2022 na toto předchozí rozhodnutí odvolával.
7. Závěrem žalobkyně uvedla, že činnost soudce je vysoce specializovanou duševní činností, soudce má být v pohodě psychické i fyzické, když se domnívá, že udělaná výtka předsedou

soudu po formální stránce nesplňuje předpoklady pro její udělení a na psychické pohodě jí nepřidává. Žalobkyni samotné není příjemné, že o žádosti žalované D. O. ve věci pod sp.zn. 8 C 235/2018 rozhodla v pozdější době, než byla podána, když řešila v této věci znalečné. Pokud by předseda soudu žalobkyni časovou prodlevu ústně u tohoto úkonu vytkl, neohradila se, proti tomuto by nic nenamítala. Nelze ale odkazovat na dřívější výtku pro nečinnost, která je již plynutím času zahlazena. Domnívá se, že byl nesprávně posouzen skutkový stav, rozhodnutí žalovaného se jí jeví jako nepřiměřeně přísné.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně v žalobě uvedla, že je jako soudce Okresního soudu Plzeň-jih s ohledem na odchody soudců a personální situaci na zdejším soudě přetížena. Žalovaný uvádí, že personální situace u Okresního soudu Plzeň-jih není ideální. Po odchodu JUDr. D. R. a JUDr. L. N. do důchodu v roce 2021 a již v roce 2020 Mgr. Ing. Š. K. na rodičovskou dovolenou chybí u Okresního soudu Plzeň-jih již 3 soudci. Dlužno však dodat, že JUDr. R. byla před svým odchodem zařazena na trestním úseku a JUDr. N. na úseku opatrovnickém. Uvedené odchody tak zatížily téměř rovnoměrně celý soud a nikoli jen úsek C, kde je žalobkyně JUDr. R. zařazena. Stávající předseda Okresního soudu Plzeň-jih se od svého nástupu do funkce snaží o spravedlivé a rovnoměrné zatížení všech soudců i ostatních zaměstnanců soudu.
9. Pokud jde o zatížení žalobkyně, žalovaný konstatoval, že žalobkyni v roce 2021 napadlo celkem 364 civilních věcí, v roce 2020 napadlo celkem 430 civilních věcí a v roce 2019 napadlo 306 civilních věcí. V roce 2018 pak byl nápad do senátu 367 civilních věcí. Je rovněž pravdou, že vedle agendy C vyřizuje žalobkyně stejně jako ostatní soudci zařazení na úsek C a P agendu svéprávností a detence. Je rovněž pravdou, že žalobkyně převzala v první polovině roku 2017 senát po odcházející soudkyni JUDr. H. Z. Uvedené však žalobkyni bylo zčásti kompenzováno dočasným zastavením nápadu v agendě C, P a Nc a rovněž L právě v roce 2017. Po nástupu Mgr. Ing. K. byl žalobkyni v roce 2019 po dobu půl roku snížen nápad na 80 %. Zároveň je nutno doplnit, že žalobkyně má v senátu přiděleného asistenta, který pracuje pro žalobkyni a rovněž pro pověřenou místopředsedkyni soudu Mgr. L. Š., která má od roku 2019 snížený nápad. Žalobkyně tak má možnost a dle zjištění i skutečně dlouhodobě využívá asistenta nejméně ze 2/3, což je nejvíce ze soudců u zdejšího soudu. Žalovaný má tedy za to, že tímto je zvýšené vytížení žalobkyně dostatečně kompenzováno.
10. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně v žalobě uvádí, že neshledává svoji nečinnost ohledně věci sp.zn. 8 C 235/2018, protože se spisem pracovala a činila zde úkony, a že výtky jí byla udělena za to, že předradila některé úkony ve spise před rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudního poplatku. Žalobkyně tvrdí, že pozdějším rozhodnutím o žádosti o osvobození od soudních poplatků nehrozila účastníkovi žádná újma. Udělení výtky má za zásah správy do její pravomoci určovat úkony v řízení a práva volit procesní postup. S uvedeným tvrzením žalobkyně žalovaný nesouhlasí. Žalobkyni nebylo vytýkáno, že by se spisem zcela nepracovala, ale skutečnost, že o žádosti účastníka o osvobození od soudního poplatku nerozhodla po dobu delší 20 měsíců. Žalovaný se neztotožňuje s názorem žalobkyně, že účastníkovi žádná újma nehrozila. Situaci je nutno vnímat optikou, že jde o právo účastníka zaručené Ústavou. V uvedeném případě jde o právo účastníka umožňující hájit práva v soudním řízení i v případě, že je sociálně slabým,

a jde o základní právo dle čl. 36 LZPS. Toto právo dle žalovaného bylo ohroženo, a to rovněž s ohledem na skutečnost, že návrhu účastníka na osvobození bylo následně žalobkyní částečně vyhověno. Žalobkyně o žádosti účastníka rozhodla teprve až po jím podané stížnosti a teprve poté, kdy na uvedené byla upozorněna předsedou soudu. K rozhodnutí o osvobození došlo následně v krátké době před rozhodnutím ve věci samé. Účastník řízení byl v důsledku jednání žalobkyně v nejistotě při vedení sporu, zda mu jeho sociální situace nebude překážkou k domoci se svých možných práv. Pochybení žalobkyně tak žalovaný vnímá jako podstatné a vážné. S ohledem na okolnosti pochybení, kterými byly složitá pandemická situace a s ní rovněž související zdravotní problémy žalobkyně, dále celková personální situace u Okresního soudu Plzeň-jih, která se zčásti podepsala na pracovním vytížení žalobkyně, posoudil žalovaný pochybení pouze jako drobný nedostatek a nikoliv jako zaviněné porušení povinností soudce. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že o žádosti účastníka o osvobození od soudních poplatků nemohla žalobkyně rozhodnout, když rozhodovala o znalečném, nebo že chtěla zjistit poměry žadatelky jejím výsledkem. Žalobkyni dle žalovaného nic nebránilo, aby rozhodla o obou věcech souběžně, nebo aby ohledně žádosti účastníka zjišťovala poměry žadatelky. Ostatně rozhodování o osvobození od soudních poplatků je založeno na aktuálních poměrech účastníka, které je soudce povinen před rozhodnutím zjistit. Žalobkyní tvrzené důvody ani další okolnosti případu nemohou odůvodnit zjištěnou prodlevu při rozhodování. Od podání žádosti účastníka o osvobození do rozhodnutí žalobkyní uplynula doba delší 20 měsíců, tedy jednoznačně možnou akceptovatelnou nečinností, i s přihlédnutím k okolnostem případu.

11. Pokud žalobkyně vytýká žalovanému, že jí uvedené pochybení nevytkl ústně při osobním rozhovoru, při domluvě nebo při poradě soudců, pak má žalovaný za to, že pochybení je takového charakteru, že uvedené postupy by nebyly dostačující. V případě žalobkyně nejde o ojedinělé pochybení. Žalovaný již v průběhu posledního roku uvedené manažerské postupy vůči žalované využil v souvislosti s dalšími výhradami vůči práci žalobkyně. Žalovaný na žalobkyni apeloval, aby věnovala více pozornosti starým věcem, aby pracovala na zlepšení systematickosti svojí práce včetně vedení spisů. Uvedené činil jak osobním rozhovorem, tak před dalším dotčeným soudcem, a dále i rovněž při poradě soudců. Nutno dodat, že s omezeným účinkem.

IV.

Replika

12. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že vyjádření žalovaného není v některých bodech přesné:
13. Žalovaný uvedl, že je pravdou, že Okresní soud Plzeň-jih není na straně soudců dostatečně obsazen a že soudkyně JUDr. R. byla až do svého odchodu do důchodu zařazena na úseku trestním (odchod v roce 2021). To zcela neodpovídá skutečnosti. V souvislosti se jmenováním dvou soudkyň v roce 2017 k Okresnímu soudu Plzeň-jih, když jde o Mgr. K. a Mgr. Ing. S., byla kolegyně JUDr. R. s účinností od 1. 1. 2018 dle RP přeřazena z trestního úseku na úsek opatrovnický P a Nc (opatrovnický), kdy jí byla přidělena agenda přezkumu svéprávností a nové návrhy v těchto věcech. Nápad v trestních věcech u jejího senátu 2 T byl zastaven. Nové trestní věci byly přiděleny kolegyni Mgr. Ing. S. Kolegyně JUDr. R. měla trestní agendu, pouze Nt - ochrannou léčbu (Psychiatrická nemocnice v Dobřanech). Žalobkyně od 1. 4. 2017 převzala kompletní senát 9 C, 9 L, P a Nc (přezkumy

svéprávností). Kromě této agendy vyřizuje ještě agendu E a zbývající část agendy Exe. Převzala 105 civilních spisů, 25 spisů přezkumy svéprávnosti a 49 spisů agendy „L“.

14. Žalobkyně nespornuje, že jí toto bylo částečně kompenzováno:

- a) 17. 7. 2017 - 31. 12. 2017 zastaven nápad L
- b) 24. 9. 2017- 31. 12. 2017 zastaveny nové návrhy ve věcech přezkumu svéprávnosti vyjma přezkumů
- c) 1. 11. 2017- 31. 12. 2017 zastaven nápad civilních věcí vyjma pracovněprávních + uznání cizího rozhodnutí

15. Žalobkyně dále uvedla věci senátu 9 L jí vyřizované od 1. 4. 2017 do 30. 6. 2022, následně i svoji agendu 8 L.

9 L	vyřízeno	agenda 8 L	nápad	vyřízeno
r. 2017	22	r. 2017	140	161 (2 měs. zast.)
r. 2018	11	r. 2018	266	214
r. 2019	2	r. 2019	238	230
r. 2020	1	r. 2020	149	147
r. 2021	3	r. 2021	127	131
do 30. 6. 22	7	do 30. 6. 2022	38	71
Celkem do 30. 6. 2022	46			

16. Dále uvedla, že senáty civilní 6 C (JUDr. M.), 8 C (žalobkyně) a 11 C (Mgr. K.) jsou zatíženy plným nápadem civilních věcí. K těmto civilním agendám přísluší kromě L nápadu ještě agenda přezkumů svéprávností, které jsou v senátu žalobkyně, tedy 8 P a Nc, nejvyšší. V období od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 byl nápad přezkumů svéprávností do těchto srovnatelných senátů tento:

1. 1. 2018 - 31. 12. 2018 přezkumy svéprávností

Senát JUDr. M. 6 P a Nc - nápad 38 - vyřízeno 57

Senát JUDr. R. 8 P a Nc - nápad 100 - vyřízeno 116

Senát JUDr. K. 11 P a Nc - nápad 0 - vyřízeno 0

1. 1. 2019 - 31. 12. 2019 přezkumy svéprávností

Senát JUDr. M. 6 P a Nc - nápad 54 - vyřízeno 60

Senát JUDr. R. 8 P a Nc - nápad 122 - vyřízeno 102

Senát JUDr. K. 11 P a Nc - nápad 0 - vyřízeno 0

1. 1. 2020 - 31. 12. 2020 přezkumy svéprávností

Senát JUDr. M. 6 P a Nc - nápad 11 - vyřízeno 25

Senát JUDr. R. 8 P a Nc - nápad 16 - vyřízeno 56

Senát JUDr. K. 11 P a N c - nápad 0 - vyřízeno 0

1. 1. 2021 - 31. 12. 2021 přezkumy svéprávností, odchází z justice JUDr. N. a JUDr. R., věci po JUDr. N. přiděleny do senátu 11 P a Nc

Senát JUDr. M. 6 P a Nc - nápad 2 - vyřízeno 2

Senát JUDr. R. 8 P a Nc - nápad 2 - vyřízeno 4

Senát JUDr. K. 11 P a Nc - nápad 26 - vyřízeno 14

Od dozorčí úřednice žalobkyně čerpala následující stavy přezkumů svéprávnosti k 18. 5. 2022

Senát JUDr. M. 41

Senát JUDr. R. 97

Senát JUDr. K. 89

17. Dle žalobkyně byl stávající předseda Okresního soudu Plzeň-jih do funkce jmenován s účinností od 1. 4. 2021. Bohužel není rovnoměrné zatížení všech senátů Okresního soudu Plzeň-jih, soudců zařazených na trestním úseku oproti civilním soudcům.

Trestní senáty r. 2021 - od 1. 1. - 30. 6. 2021 - za 6 měsíců

16 T Mgr. Ing. S. - nápad 81, vyřízeno 91, průměr 14 věcí nápad

24 T JUDr. Ž. - nápad 89, vyřízeno 109, průměr 15 věcí nápad

Trestní senáty r. 2021 - od 1. 7. - 31. 12. 2021 - za 6 měsíců

16 T Mgr. Ing. S. - nápad 69, vyřízeno 77, průměr 12 věcí nápad

24 T JUDr. Ž. - nápad 70, vyřízeno 78, průměr 12 věcí nápad

Žalobkyně uvedla, že musí podotknout, že nejsou výrazné skupinové trestné činy. Dříve měli soudci na trestním úseku dle RP i agendu L, tím se zmenšilo zatížení civilních senátů. Toto odpadlo.

18. Žalobkyně dále konstatovala, že ze všeho, co shora uvedla, je její zatížení senátu od roku 2018 nejvyšší. Tzv. „přidružená“ agenda přezkumu svéprávností je časově náročná v tom, že jako soudce provádí zhlédnutí osob, což si vyžádá určitý čas. Proto bohužel nemůže souhlasit s vyjádřením žalovaného, pokud jde o její vytížení. S tím souvisí i senátní agenda, náhrady škody z pracovních úrazů, což je agenda dost obtížná, pokud jde o dokazování. Dále může namátkou uvést i exekuční agendu, např. 8 E 120/2009 (Celní úřad), zastavování řízení, pokud jde o soudcovská zástavní práva v 8 E nebo návrhy na zastavení či odklad exekuce v Exe agendě, což není občas právně složité, vyžádá si to určitý čas. Asistent přidělený do jejího senátu Mgr. C. (přidělen k pověřené místopředsedkyni soudu Mgr. Š.), zpracovává agendu EPR, přípravu rozsudků ve spotřebitelských úvěrech. Kromě znalečného nedostává nic z agendy pracovníprávní, žádné rozsudky v L, žádné v přezkumech P a Nc, což nelze srovnat se zatížením asistenta JUDr. S. K. (6 C + 11 C), která má přiděleny dva plné civilní senáty, kdy se žalobkyně domnívá, že její zatížení je vyšší než u Mgr. C., pokud jde o civilní věci.
19. Žalobkyně uzavřela, že se proti výtce ohrazuje z důvodu uvedených v žalobě, zejména bod III. Nikdy s ní nebyla věc pod sp.zn. 8 C 235/2018 probírána na poradě soudců, nikdy nebylo neformální vytknutí ústní. Ohrazuje se proti vyjádření žalovaného pod bodem 5).

V.

Podání žalobkyně ze dne 11. 6. 2023

20. Při jednání žalobkyně předložila soudu své podání ze dne 11. 6. 2023 označené jako „*upřesnění skutkových tvrzení žalobkyně do bodu II žaloby*“.
21. Úvodem předmětného podání uvedla, že v části II žaloby ze dne 26. 5. 2022 doplňuje skutková tvrzení týkající se jí provedených úkonů ve spise Okresního soudu Plzeň-jih sp.zn. 8 C 235/2018 tak, jak se k nim vyjádřila žalovanému podáním označeným jako vyjádření ke stížnosti ze dne 27. 2. 2022 a které k provedení důkazu navrhla a připojila. S obsahem úkonů provedených v předmětném spise žalobkyní se mohl krajský soud skrze tento navržený a k žalobě připojený důkaz seznámit, proto níže provedené doplnění není v zásadě pro tento soud ničím překvapivým či zcela novým.
22. Dále žalobkyně uvedla obsah a rozsah úkonů ve spisu sp.zn. 8 C 235/2018, což uzavřela konstatováním, že „*v dané věci se žalobkyně ohradila na nečinnost v řízení pod sp. zn. 8 C 235/2018, vyjma toho, že „jaksi zapadla“ žádost žalované o osvobození od SOP. Bylo to v době, kdy soud řešil poměrně vyšší znalečné nárokované znalcem PhDr. Z. Žalované jsem tedy dne 23. 2. 2022 zaslala přípis a formulář, který má vyplnit, aby žádost aktualizovala. Naopak jsem v průběhu řízení zjistila, kde je originál závěti publikované pod Z 13/2018 (nebyla u notářky), závěť měl naposledy k dispozici znalec Mgr. K. (předtím PhDr. Z.), který ji vrátil soudu zpět; bude vrácena zpět do spisu k VSÚ paní B., odkud jsem si ji zapůjčila, aby ji znalci mohli prozkoumat. Pokud byly materiály - dokumenty v předchozím řízení účastníku vráceny prostřednictvím jejich předchozích advokátů a tyto materiály chce soud opětovně k zapůjčení, je to na účastnících, jak budou se soudem spolupracovat. Žalovaná (stěžovatelka) bohužel nespolupracuje. Pokud jde o složené žaloby na ZP, pokud jsou vyčerpány, nevrací se. Zde se tak stalo, rozhodnutí byla zaslána advokátce žalované.*“.
23. Z časové chronologie úkonů ve spisu sp.zn. 8 C 235/2018 je dle žalobkyně zřejmé, že úkony žalobkyně v předmětné věci byly prováděny obvykle každý měsíc i častěji a pro vytíženost žalobkyně i dalšími o nic méně jednoduššími věcmi dala v dané věci přednost vyřídit a rozhodnout o odměně znalce, což není úkon v čase nijak zanedbatelný, a žádost žalované Ocáskové o osvobození od soudních poplatků nebyla s ohledem na výše uvedené neprodleně vyřízena. Nicméně je třeba zdůraznit, že touto prodlevou žalované Ocáskové žádná újma nevznikla.
24. Žalobkyně dále uvedla, že žalovanému „*v citovaném podání ze dne 27. 2. 2022*“ sdělila následující:
- „*S ohledem na obsah ZP, vyslechnutých znalců, jsem nenařizovala új v době, kdy byla vydána doporučení ministerstva spravedlnosti o tom, že nenařizování jednání v nouzovém stavu a krizových opatřeních ve věcech nebude považováno za průtahy (ze dne 19. 10. 2020 č.j. MSP-15/2020-SDJ-SP/9, dále ze dne 22. 10. 2020 č.j. MSP-15/2020-SDJ-SP/11 a poslední ze dne 11. 3. 2021, č.j. MSP-2/2021-SDJ-SP/6). Dále chci uvést, že i po své delší PN způsobené nemocí covid-19, kdy jsem znatelně pocítila svoji nepřítomnost, jsem s věcí pracovala. Obrazuji se, že se spisem je manipulováno. Kancelář zpracovává mé pokyny, do spisu je začíslována i emailová komunikace s advokáty obou stran. Bohužel žalovaná se soudem nespolupracuje, nepředkládá listiny, jí zmocnění advokáti žádají o prodloužení lhůty a pak to stejně neudělají. Pokud jde o zamítnuté svědky a ustanovení znalce Mgr. K., jde o postup soudce ve věci, který žalovaná nemůže napadnout podjatostí (§ 14 odst. 4 o.s.ř.). Jsem nepodjatá, k oběma stranám sporu přistupuji rovnocenně.*“

25. Žalobkyně dále uvedla, že má za to, že nezavinila žádné průtahy řízení ve věci vedené u Okresního soudu Plzeň-jih, sp.zn. 8 C 235/2018. Uložení výtky má pro soudce difamační účinky. Jak je zřejmé z připojeného osobního spisu žalobkyně, výtky se zakládají do osobního spisu soudce a z právní praxe i judikatury není zřejmé, jakým způsobem se zahlazují a jak dlouho se k nim přihlíží. Z vyjádření žalovaného je však zřejmé, že i výtka z roku 2018, kde se však nejednalo o průtah řízení v důsledku nečinnosti soudce, se stala pro žalobkyni přitěžující okolností. Žalovaný však dle názoru žalobkyně při rozhodování o výtce dostatečně nezhodnotil přetíženost jejího senátu a vyřizované agendy, jak uvádí žalobkyně ve svém podání ze dne 9. 8. 2022 a které rovněž činí součástí svých skutkových tvrzení.
26. Jak vyplývá ze zápisů z porad soudu, opakovaně se konstatuje, že u Okresního soudu Plzeň-jih chybí 3 soudci a stav se v dohledné době nezmění. V žádné z porad soudu se neuvádí, že by žalobkyni bylo vytýkáno, že plnění jejích povinností není bezvadné, věc nebyla projednána ani soudcovskou radou. Jak uvedla žalobkyně v žalobě, ani „jemnější“ forma opatření, kterou by byla upozorněna žalovaným, že s plněním jejích povinností není spokojen, v žádné jí vyřizované věci nebyla uplatněna. Proto je pro žalobkyni velmi překvapivé vyjádření žalovaného uvedené v bodě V. podání ze dne 21. 7. 2022, že pochybení je takového charakteru, že uvedené postupy (osobní rozhovor, domluva, porada soudců) by nebyly dostačující a že je využil v souvislosti s dalšími výhradami vůči práci žalobkyně. V tomto směru je vyjádření žalovaného jen v rovině obecného tvrzení bez uvedení konkrétních věcí, s nimiž měl být nespokojen.
27. Uložení napadené výtky se jeví vzhledem k okolnostem posuzované věci jako nepřiměřené a vzhledem k tomu, že nezavinila v této věci průtahy řízení (odložení rozhodování ohledně osvobození od soudních poplatků nemělo co do času vliv na další práci se spisem a jeho vyřizováním), má za to, že byla zkrácena na svých subjektivních právech uložením této výtky.

VI.

Vyjádření účastníků řízení při jednání

28. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

VII.

Posouzení věci soudem

29. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
30. Podle § 88a zákona o soudech a soudcích drobné nedostatky v práci nebo drobné poklesky v chování může orgán státní správy soudů, který je oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení, vyřídít tím, že je soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu vytkne, je-li to postačující.

A.

31. Přezkoumatelností, povahou a řízením o udělení výtek se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 7. 2018, č.j. 9 As 79/2016 - 41 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

32. Pro nyní souzenou věc jsou podstatnými níže uvedené závěry Nejvyššího správního soudu.
33. Nejvyšší správní soud uvedl: „O existenci pochybení se vedoucí státní zástupce, předseda soudu či jiný dohledový orgán zpravidla dozví buď z vlastní úřední činnosti (např. při prověrkách spisů) nebo na základě podnětu (např. při vyřizování stížností, na pracovní poradě apod.). Poté, co postaví na jisto, o jaký skutek se jedná (tedy zjistí, co se ve skutečnosti stalo), poskytne osobě, která tento skutek spáchala, prostor k vyjádření. V praxi samozřejmě dohledové orgány mohou činit oba kroky současně, tj. zjišťovat (z obsahu spisů, listin, záznamů, výpovědí dotčených osob apod.) skutkové okolnosti a při tom souběžně komunikovat o tom, co a jak se stalo, s příslušným státním zástupcem, soudcem, notářem či soudním exekutorem, jenž měl namítaný skutek spáchat.“
34. Nejvyšší správní soud dále uvedl: „Dospěje-li dohledový orgán k závěru, že k namítanému pochybení skutečně došlo, vyhodnotí jeho závažnost a podle toho zvolí opatření k nápravě. Ať už se jedná o vedoucího státního zástupce, předsedu soudu nebo jiný orgán profesního dohledu, má k dispozici v podstatě tři druhy opatření. První kategorii představují tzv. manažerské nástroje v užším smyslu, které zahrnují veškeré neformální, „jemnější“ formy opatření, jakýsi „zdvížený prst či obočí“ případně přechodné zmizení jinak stále přítomného „úsměvu vedoucího“. Jde například o upozornění, rozhovor, domluvu, projednání věci na pracovní poradě, se soudcovskou radou apod., včetně neformálního vytknutí učiněného ústně, které však nesplňuje požadavky podle příslušných profesních předpisů (o výtce v tomto případě zpravidla neexistuje kvalifikovaný písemný záznam). Druhým typem opatření je formální výtka podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství, případně jiných profesních předpisů (tj. § 88a zákona o sodech a soudcích, § 47 notářského řádu a § 7a exekutorského řádu). Triádu možných opatření pak uzavírá kárný návrh, kterým je zahájeno kárné řízení. Jak bylo uvedeno výše (viz bod [39]), podání kárného návrhu je prostředkem ultima ratio, a jako takové je vyhrazeno pro případy, které není možno řešit jiným způsobem.“
35. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „jak u výtky udělené písemnou formou, tak i u výtky učiněné ústně spolu s písemným záznamem o ní – však dohledový orgán musí svůj postup řádně zdůvodnit a s udělením této výtky dotčeného státního zástupce, soudce, notáře nebo soudního exekutora rovněž seznámit. Předpokladem pro takový postup je ovšem možnost předešlého „slyšení“ dotčené osoby, v němž se může vyjádřit k vymezenému skutku. Kárné provinění jakožto „etalon“ pro posuzování drobných nedostatků a poklesků je koncipováno jako zaviněné jednání či chování. Dovodit subjektivní stránku bude nezbytné i v případě udělení výtky. Vyjádření osoby, jíž má být výtka udělena, byť rovněž neformálně učiněné, ale z praktických důvodů zachycené a zaznamenané, je tedy důležité pro správné vymezení skutku a jeho právního posouzení v ukládané výtce.“
36. Nejvyšší správní soud konečně uvedl, že „výtka je vydávána (udělována, ukládána) v rámci určitého formalizovaného postupu, v němž jsou respektovány základní zásady činnosti správních orgánů dle § 2 až 8 správního řádu – státní zástupce, soudce, notář nebo soudní exekutor zejména musí dostat prostor k vyjádření...“

B.

37. Jak vyplývá z provedeného dokazování, součástí spisu sp.zn. 18 Spr 376/2022 s označením „Výtka vyřizující soudkyni z průtahy v řízení“ byla toliko písemně vyhotovená výtka a stížnost na průtahy řízení ze dne 14. 2. 2022.

38. Součástí spisu sp.zn. 18 St 1/2022 s označením „*Stížnost na průtahy řízení č.j. 8 C 235/2018*“ byla stížnost na průtahy řízení ze dne 14. 2. 2022, s na zadní straně posledního jejího listu ručně psaným přípisem žalovaného: „*předlož JUDr. R. k vyjádření (lh. 5 dnů)*“, vyjádření žalobkyně ke stížnosti na průtahy řízení ze dne 14. 2. 2022 a odpověď žalovaného stěžovatelce.
39. Stěžovatelka ve stížnosti vznesla velkou řadu námitek, a to na třech stranách svého podání, přičemž pokud jde o žalovaným vytýkané pochybení, toto bylo zmíněné jednou větou v části označené slovy „*Ke kasační stížnosti zmiňuji toto:*“ v jednom ze 7 bodů: „*K mé žádosti o odpuštění poplatků ze dne 1. 6. 2020 nebylo vydáno žádné usnesení, či vyrozumění*“.
40. Žalobkyně se ke stížnosti vyjádřila komplexně na třech stranách.

C.

41. Z provedené konstatace skutkového děje vyplývá, že žalovaný z obsahu stížnosti na průtahy řízení ze dne 14. 2. 2022 dovodil, že tato je zčásti důvodná. Žalovaný tak postavil na jisto, o jaký skutek se jedná (tedy zjistil, co se ve skutečnosti stalo). Dospěl k závěru, že se žalobkyně dopustila konkrétního skutku, přičemž v tomto skutku spatřoval její pochybení.
42. Za této situace byl žalovaný povinen s tímto svým zjištěním seznámit žalobkyni a poskytnout jí prostor k vyjádření. Tedy umožnit jí předešlé „*slyšení*“, v němž by se mohla vyjádřit k vymezenému skutku.
43. Z obsahu spisu sp.zn. 18 Spr 376/2022 a spisu sp.zn. 18 St 1/2022 vyplývá, že žalovaný se svým zjištěním žalobkyni neseznámil a neposkytl jí před udělením výtky možnost se kvalifikovaně k jím vytýkanému pochybení vyjádřit. Žalobkyně se tak od žalovaného před udělením výtky nedozvěděla, že a v jakém jejím postupu spatřuje jaké pochybení.
44. Žalobkyně tak byla zcela zásadním způsobem zkrácena na svých procesních právech, tj. na právu vznést námitky proti vytýkanému pochybení, kterými by byl žalovaný povinen se před udělením výtky vypořádat. Totiž teprve po obdržení námitek žalobkyně mohl žalovaný relevantně přistoupit k hodnocení, k jakému ze tří druhů možných opatření přistoupí. Tedy zda využije tzv. manažerské nástroje v užším smyslu, uloží výtku nebo podá návrh na zahájení kárného řízení.
45. Vzhledem k tomu, že žalovaný pochybil, mohla žalobkyně své námitky vznést teprve v řízení soudním, čehož také při hojnosti svých námitek učinila. Není však povinností soudu, nýbrž povinností žalovaného, tyto námitky před případným uložením výtky vypořádat. Soud nemůže nahrazovat činnost správního orgánu a teprve v řízení soudním žalobkyni namísto správního orgánu žalobkyni sdělovat, zda jsou její námitky důvodné či nikoli.
46. Soudy rozhodujícími ve správním soudnictví je tradičně judikováno, že podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

47. Tyto závěry je možné analogicky vztáhnout i na nyní souzenou věc. Žalobkyni nejprve musí být ve správním řízení řádně umožněno vznést námitky proti zjištění žalovaného, správní orgán o nich musí učinit relevantní závěry a teprve tyto se mohou stát předmětem soudního přezkumu.

D.

48. Nad rámec shora uvedeného je vhodné zmínit, že z ustanovení § 88a zákona o soudech a soudcích vyplývá, že orgán státní správy soudu může za splnění v tomto ustanovení uvedených podmínek přistoupit k uložení výtky, přičemž uložení výtky musí být postačující.
49. Z tohoto pohledu pak vyznívá žalobkyni uložená výtka vnitřně rozporně. Ač by uložení výtky mělo být postačující, žalovaný v jejím závěru navíc uvedl: *„Zároveň Vám ukládám, abyste uvedené věci věnovala zvýšenou pozornost, dále v měsíčním intervalu písemně podrobně zdůvodňovala další váš postup při vyřizování spisu.“* Nabízí se tedy otázka: *„Nebylo tedy uložení výtky postačující?“*
50. Jak vyplývá z ustanovení § 127 odst. 2 zákona o soudech a soudcích předseda okresního soudu dbá o důstojnost jednání a dodržování zásad soudcovské etiky v řízeních, vedených u okresního soudu, a o to, aby v těchto řízeních nedocházelo ke zbytečným průtahům. K tomu účelu, a to i s využitím elektronické evidence věcí, vedených u okresního soudu, a) provádí prověrky soudních spisů, b) dohlíží na úroveň soudních jednání, c) vyřizuje stížnosti.
51. Soud má za to, že z ustanovení § 88a, § 127 odst. 2 zákona o soudech a soudcích či jiného ustanovení nevyplývá, že by byl předseda okresního soudu oprávněn ukládat soudci povinnost zvýšené pozornosti konkrétnímu soudnímu spisu nebo ukládat soudci povinnost v určeném intervalu písemně podrobně zdůvodňovat další postup při vyřizování konkrétního spisu.
52. Orgán státní správy soudu je státním orgánem, a proto i pro něj platí mantinely čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, tedy že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

VIII.

Rozhodnutí soudu

53. Vzhledem k tomu, že k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IX.

Odůvodnění neprovedení důkazů

54. Soud neprovedl žádný z žalobkyní navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

X.

Náklady řízení

55. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a v odměně advokátky za 2 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokátka převzala a připravila zastoupení žalobkyně a účastnila se jednání před soudem. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč, tj. 6 200 Kč za dva úkony právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokátka ve věci učinila celkem dva úkony, a proto soud přiznal žalobkyni částku ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupkyně žalobkyně je advokátka, která je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1 428 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 11 228 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.
56. Soud nepřiznal žalobkyni jí požadovanou náhradu nákladů řízení za úkon právní služby označený jako „*doplnění skutkových zjištění*“, tj. podání ze dne 11. 6. 2023. Z ničeho nevyplývá, že by žalobkyně skutečnosti uváděné v onom podání nemohla uplatnit již dříve jakožto součást žaloby či repliky, protože se z pohledu práva na náhradu nákladů řízení nejedná o důvodně vynaložený náklad řízení, za který by žalobkyni náležela náhrada nákladů řízení vůči neúspěšnému žalovanému.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. června 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu